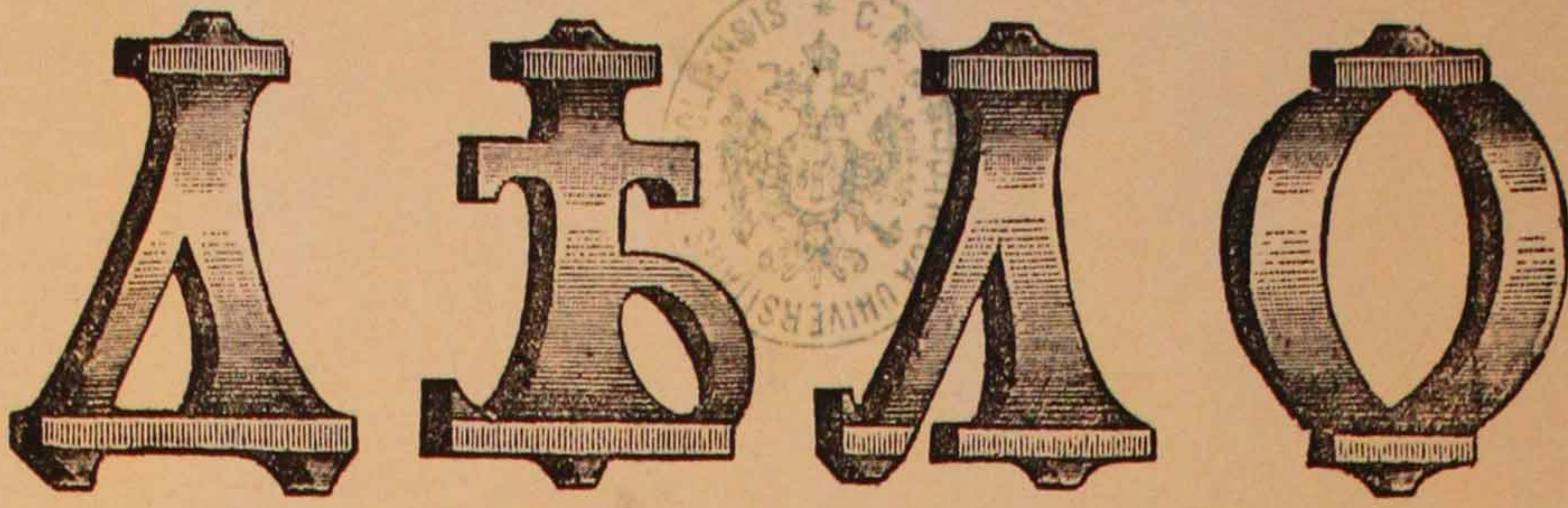

Виходить во Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы зручнъ рукописъ святъ о 4-ой год попол. Литер. додатокъ „Библиотека найзнам. повѣстей“ виходить по 2 печат. аркушъ кожного 10-го и послѣдняго дня кожного мѣсяця.
 Редакція, администрація и екопедія підъ Ч. 44 улицы Галицка.
 Всѣмъ лютымъ, посылки и рекламации наложити пересылати Гмъ адресомъ: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.
 Рукописи не ввертають тѣлько на попередию загорожонъ.
 Поодинокое число стоить 12 кр. а. в.
 Оголошеня привимають по цѣнѣ 6 кр. а. в. дѣть однаго строчки печатноу.
 Рекламации неопечатанъ вѣрнѣй дѣть порта.
 Предплату належит пересылати франко (найлучше почтовымъ перекваомъ) до: Администраціи часопису „Дѣла“ ул. Галицка, Ч. 44.

Предплата на „Дѣло“ для Австрій:		для Россіи:	
на цѣлый рокъ . . . 12 вр.	на цѣлый рокъ . . . 12 рубл.	на цѣлый рокъ . . . 12 вр.	на цѣлый рокъ . . . 12 рубл.
на пѣть року . . . 6 вр.	на пѣть року . . . 6 рубл.	на пѣть року . . . 6 вр.	на пѣть року . . . 6 рубл.
на чверть року . . . 3 вр.	на чверть рокъ . . . 3 рубл.	на чверть року . . . 3 вр.	на чверть року . . . 3 рубл.
съ дол. „Библиотеки“:	съ дол. „Библиотеки“:	съ дол. „Библиотеки“:	съ дол. „Библиотеки“:
на цѣлый рокъ . . . 16 вр.	на цѣлый рокъ . . . 16 рубл.	на цѣлый рокъ . . . 16 вр.	на цѣлый рокъ . . . 16 рубл.
на пѣть року . . . 8 вр.	на пѣть року . . . 8 рубл.	на пѣть року . . . 8 вр.	на пѣть року . . . 8 рубл.
на чверть року . . . 4 вр.	на чверть рокъ . . . 4 рубл.	на чверть року . . . 4 вр.	на чверть року . . . 4 рубл.
на самѣ додатокъ:	на самѣ додатокъ:	на самѣ додатокъ:	на самѣ додатокъ:
на цѣлый рокъ . . . 5 вр.	на цѣлый рокъ . . . 5 рубл.	на цѣлый рокъ . . . 5 вр.	на цѣлый рокъ . . . 5 рубл.
на пѣть року . . . 2 50	на пѣть року . . . 2 50вр.	на пѣть року . . . 2 50	на пѣть року . . . 2 50вр.
на чверть року . . . 1 25	на чверть року . . . 1 25вр.	на чверть року . . . 1 25	на чверть року . . . 1 25вр.
Для Закарпатск, окрѣж Россіи:			
на цѣлый рокъ . . . 15 вр.	на цѣлый рокъ . . . 15 рубл.	на цѣлый рокъ . . . 15 вр.	на цѣлый рокъ . . . 15 рубл.
на пѣть року . . . 7 50	на пѣть року . . . 7 50вр.	на пѣть року . . . 7 50	на пѣть року . . . 7 50вр.
на чверть року . . . 8 75	на чверть року . . . 8 75вр.	на чверть року . . . 8 75	на чверть року . . . 8 75вр.
съ дол. „Библиотеки“:	на самѣ додатокъ:	съ дол. „Библиотеки“:	на самѣ додатокъ:
на цѣлый рокъ . . . 19 вр.	на цѣлый рокъ . . . 6 вр.	на цѣлый рокъ . . . 19 вр.	на цѣлый рокъ . . . 6 вр.

III. Читателѣвъ въ Россіи просимо ма-ти на увазѣ, що въ вымовѣ ъ=ji, ѓ=і, и (въ серединѣ и на кѣнци слѣвъ)=ы, и (на початку слѣвъ и по самогласныхъ) =і, ѓ (на початку слѣвъ) = ві.

„Просимо о надсыланье предплаты на IV четверть року и о вырѣшванье давнѣйшихъ рахункѣвъ.“

По соймѣ.
III.

Въ обохъ попередныхъ статіяхъ підъ сымъ заголовкомъ представили мы нашимъ читателямъ безсторонно, бо на подставѣ фактовъ и цифровыхъ датъ, способъ поступованя нашою громадкою посольскою въ соймѣ, еи захо-ды и працю и гдѣякі додатніи результаты тыхъ еи заходѣвъ и еи працѣ. Мы съ правдивою пріятностею доказали, що въ поступованю рус-скихъ послѣвъ не було рѣжницъ, що они или солидарно рука объ руку, — а тымъ самымъ мы и доказали, що всяке дѣлене рус-скихъ послѣвъ не згѣдне съ фактичнымъ ста-номъ рѣчи. Мы выказали такожъ, що надѣр-но скептичій и нессимистичній ѓтзвы о дѣ-льности нашихъ послѣвъ въ соймѣ не мають реальной подставы, — ба що бѣльше и що головне, такі ѓтзвы способніи знеохотити на будуще народѣ не лишь до борбы wyborчои за рускими заступниками и до заступаючихъ его теперъ русскихъ послѣвъ въ соймѣ, але способніи такожъ въ загалѣ подкѣпати довѣрїе его до своєї провѣдницѣ въ дѣлахъ народныхъ — до цѣлои русской интеллигенціи.

Русь галицка може бути сильною лишь — народомъ. Коли народъ въ всѣхъ дѣлахъ на-родныхъ буде стояти густою лавою за своєю интеллигенціею, — тогда Русь галицка зможе зовсѣмъ безпечно и самоувѣрено называти се-бе непоборимою нѣякою вражою силою. Зъ того погляду мы уважаемо шкѣднымъ всяке подкѣпуванье довѣрїя народа до его интел-лигенціи, а такимъ подкѣпуваньемъ узнаемо и тенденціине зменшуванье заслугъ тыхъ интел-лигентныхъ людей, котрымъ народъ давъ по-мощность боронити его правы и интересѣвъ въ краевѣмъ законодательномъ тѣлѣ.

Показавши въ попередныхъ статіяхъ соли-дарность нашихъ послѣвъ мѣжь собою и

суму та значенье ихъ дѣльности, хочемо нынѣ кѣлька слѣвъ посвятити отношеню русскихъ послѣвъ до цѣлои польской бѣльности, якъ оно проявлялося въ соймѣ, и схарактеризу-вати становище Русинѣвъ до Полякѣвъ по соймѣ.

Зъ представленои дѣльности русскихъ послѣвъ переконалися нашій читателѣ, що рус-скій послы брали всюду можливу участь — чи промовами, чи подписами внесень, чи працами въ комисіяхъ — въ такихъ дѣлахъ, котріи дотыкали экономичного и социального стану нашего народу. Загрожений экономичній до-бробытъ народу звертавъ на себе наибѣльшу увагу нашихъ послѣвъ. И не диво. Задачею русской интеллигенціи на нынѣшню пору есть передовсѣмъ — дбати всѣми силами про под-движенье народу зъ его экономичной нужды, зъ его социальной зависимости и невольѣ. Се перна головна точка нашей народной програ-мы. Голодный и невѣльникъ готовъ махнути рукою на всяку хочѣбы золотыми устами го-лошену проповѣдь о патриотизмѣ, о националь-ности — и готовъ ити туда, куда попирае его желѣзна конечность. Се треба намъ добре порозумѣти и пѣсля чога вести нашу працю, въ товариствахъ, въ просвѣтѣ народній и — въ законодательныхъ тѣлахъ. Съ поддвигуван-ьемъ экономичного и социального быту рус-ского народу буде певно поддвигатисъ въ нѣмъ при нашихъ щирыхъ заходахъ въ письменствѣ и товариствахъ почутье национальности и тре-валый та здоровый патриотизмъ. Взвѣвши се на увагу, пѣкто здорово-мыслячій чейже не по-важится жадати ѓтъ русскихъ послѣвъ опози-ціи противъ такихъ внесень чи резолюціи зъ стороны польской, якъ внесена чи резолюціи пн. Меруновича, Мадейского, Тышкевича; опози-ціи тутъ булабы вже справдѣ „факціиноу“. Що така факціина опозиція русскихъ послѣвъ булабы водою на млышъ нашихъ противни-кѣвъ и добре послужилабъ имъ при всякихъ будучихъ выборахъ, — о тѣмъ нема що и говорити. Закине кто, що многіи „добріи“ вне-сеня зъ стороны польской бѣльности мали значенье бѣльше палиативного средства нѣжь радикально-гоющего лѣку на народну нужду. Мы признаемо се и бачимо, що и русский послы се розумѣли; бачимо се зъ промовы о. Свчиньского, выголошенои при загалной де-батѣ надъ бюджетомъ, въ котрой заявивъ, що лишь реформа податку грунтового оперта на

засадахъ прогресіи съ увзглядненьемъ minimum потрібного до екзистенціи податника може польшпити условия сельского и маломѣского господарства. Але чи кто, знаючи обмежений кругъ инициативы русскихъ послѣвъ, зможе имъ робити закидь, що не маючи способу самій выступати съ ѓтповѣдными потребамъ народ-нымъ внесениями, мусѣли заиматисъ чужими внесениями палиативными? Тутъ одиноке наше дѣло ширити въ народѣ пѣзнанье его правди-выхъ экономичныхъ потребъ и допомагати ему, щобъ ѓтъ самъ, понявши ихъ добре, допоми-нався о нихъ все и всюду, чи беспосередно, чи черезъ своихъ заступникѣвъ. Коли народъ порозумѣе, чога ему треба, и змѣркуе, кто ему се wyborчи схоче, — тогда мандаты рус-скихъ селянъ певно не попадутъ въ руки польскихъ шляхтичѣвъ.

Въ дѣлахъ национально-политичныхъ рус-скій послы въ минувшій сесіи, хочъ и хотѣли, не могли выступати такъ остентациино, якъ давнѣйше. Причина проста: не було ихъ на стѣлько, щобъ могли внести яку небудь ин-терпеляцію въ справахъ кривдячихъ руску на-родность, якъ се бывало давнѣйше, а подно-шене национальныхъ кривдъ влетене въ про-мовы ѓтносячійся до якогось иншого рода предмету, губилося въ аргументаціи дотыкаю-чій самого предмету. Польскій, а особливо офиціозній вѣднскій газеты выкористали сю обставину и тенденціино представили дѣло такъ, що, мовлявъ, русский послы покинули опозицію въ национально-политичномъ взглядѣ и годятся на существующій ѓтношеня. До того ще дуже на руку имъ малозначущій фактъ, що въ соймѣ знайшлася бѣльнѣсть для под-вышеня рускому театрову субвенціи о 1000 зр. и для удѣленя „Просвѣтѣ“ 1000 зр., о котрой она не просила.

Якъ сказано, въ такѣмъ представленоу дѣла мы бачимо тенденціиноу, незгѣдну съ правдивымъ станомъ рѣчей. Кѣлькама тыся-чами гульденѣвъ — и то зъ власныхъ подат-кѣвъ нашихъ — польска бѣльнѣсть не заво-рожить тяжкихъ нашихъ кривдъ и не заткае намъ устъ голосно домагагисъ належныхъ намъ, галицкой Руси, правъ народно-политич-ныхъ и боротисъ о экономичне та социальне подвигненье нашего народу. Билансъ нашъ якъ стоявъ передъ соймомъ, такъ стоитъ и по соймѣ!

Судѣвництво въ Галичинѣ.

ѓтъ давна вже даются во всѣхъ сторѣжъ Галичины чути голоса на вадивне уладженье судѣвництва, разъ длатого, що устава цивиль-на, въ давного часу, не ѓтповѣдае вже нынѣ-шнимъ потребамъ и грѣшитъ головно прово-локою справъ и надто великою компликаціею въ поступованю, а по друге и для того, що силы галицкого судѣвництва за малій и недо-статочній залагоджувати належито, скоро и точно всѣ справы, які входять до судѣвъ.

Мы, конечно, не думаемо вѣивати всѣхъ закидѣвъ противъ нашего судѣвництва; про-тивно, не одно ще малибъ мы докинути. Кон-статуюмо тѣлько, що ѓбѣ тѣ вадивности ѓтъ давна вже сталися предметомъ дискусіи и фа-ховыхъ и газетярскихъ, що вѣстали признаній и урядово въ найвысшихъ мѣстахъ, бо самымъ мин. Пражакомъ, котрый ѓбѣцѣвъ на одній въ ближайшихъ сесіи рады державной пред-ложити провѣтъ устного поступованя въ спра-вахъ цивильныхъ, и въ мѣру той новои ре-формы сейчасъ на першѣмъ мѣсци достато-чнѣйше засмотрити Галичину въ силы судѣвничѣй.

Розумѣвсья, що можна въ рѣжнихъ боковъ глядѣти на тую ѓбѣданку, а такожъ и на саму будуще благодать помножена силъ судѣвни-чихъ. Правда, при теперѣшномъ переважно канцелярскомъ и бюрократичномъ устрою вся-кій равнѣй интересѣвъ людскихъ необходимо ве-де за собою взрѣстъ бюрократіи, котра не може собѣ представити справъ и интересѣвъ не по-лежащихъ еи доглядови и контролю. Чоловѣ-кови стоячому въ боку можна однакомъ гля-дѣти критично на такую конкуренцію, при котрой остаточно бюрократія побѣдѣае; можна уважати взрѣстъ бюрократіи не безвзгляднымъ добромъ, але радше тягаромъ для краю; можна подумати собѣ реформу уставы цивильной и поступованя цивильного безъ побѣльшуваня судѣвництва, а за то съ побѣльшенемъ обсягу автономіи громадской и т. д. — можна все те подумати. Жаль тѣлько, що теперѣшній обета-вины нашій такъ якось вложился, що намъ мабуть не уйти нѣякою благодати въ ряду тыхъ благодатей, котріи на заходѣ Европы до самыхъ основъ повернули давню суспѣль-ность. Значить, о иншой реформѣ нашего судѣвництва окрѣмъ его побѣльшеня, мы поки-що и не думаймо! Що бѣльше, при теперѣ-шнихъ обставинахъ намъ и такъ безъ рефор-мы, належалосьбы бѣльше судѣвъ и бѣльше судѣвъ. Статистика урядова выказуе, що ми-нистерство справедливости не выдае въ своего бюджета рѣчного на Галичину стѣлько, якъ бы се въ пропорціи до другихъ краѣвъ на-лежалось и творитъ посадь судейскихъ менше, нѣжь належитася, а черезъ те поодинокіи судѣи и ихъ помѣчники перетяженій працею и оче-видно не можуть вести справы такъ докладно

Електрична выставка въ Вѣднѣ.
III.

Хочъ цѣла выставка електрична мала на дѣла доказати, якогю значеня есть нынѣ сила електрична яко чинникъ продукціи, и ровѣ-аснати, чога по нѣй яко такѣй можна сподѣ-ватисъ, то однакомъ була она предметомъ ровѣ-сѣдѣвъ головно въ двохъ напрямкахъ, имен-но ровѣсѣдѣвано еи яко жерело свѣтла и яко жерело и переводникъ живои силы. Зъ той причины була выставка головно заповнена та-кими предметами, котріи ѓтносилися або до одного або до другого въ вгаданныхъ повыше напрямкѣвъ. Тому то и не диво, що цѣла вы-ставка представляла якусь одностѣйность, якусь монотонность, особливо для посѣтителя необ-знакомленого зовсѣмъ навѣтъ еи еи найголов-нѣйшими основами. Для мыслячого и вглу-бившогося въ еи тайны чѣловѣка була она предметомъ великого подиву и глубокого вдо-воления, бо ѓтъ бачивъ на нѣй, якъ нѣколи неустѣячій въ своихъ подвигахъ духъ чѣловѣ-ка рѣжними дорогами доходитъ до одной и той самой цѣли. Ще важнѣйшою показалася таю одностѣйность для промысловця и фабрика-нта. Зъ выставленыхъ рѣжнородныхъ а од-накъ до одной и той самой цѣли назначеныхъ машинъ мѣгъ ѓтъ легко пѣзнати, о скѣлько ѓтъ на будуще може опирати свою предпрїем-чивость на силѣ електричности и котра въ

сихъ машинъ въ данѣмъ случаю буде его каль-куляціи найдѣтѣвнѣйша.

А поваякъ сила електричности до теперъ — якъ вже сказано — переважно въ двохъ напрямкахъ заняла мѣсце въ щоденномъ жи-ттю чѣловѣка, то и выставка переважно въ сихъ напрямкахъ подавала наибѣльше займаючого. Електричній лампы и електричній моторы бе-зперечно наибѣльшу роль ѓтгравали на сѣй выставѣ. Однакомъ нѣщо такъ не притягало, якъ електричне свѣтло. Мало кто глядѣвъ на тіи машины, що его родили; неодного звъчай-ного чѣловѣка не обходило, зъ ѓтки и якъ оно бересъ? Видишь те свѣтло, подвиваешь, любу-вшися нямъ, кувашися въ нѣмъ, якъ та капля росы въ свѣтлѣ всходячого сонця — и буде въ тебе! Але невабавомъ духъ твоѣй, що плѣ-нений симъ невычѣйнымъ явищемъ мовбы задрѣмѣвъ, будитисъ въ тобѣ и ты вараеъ такъ и пыташь: Зъ ѓтки вьялося се чудо и где его жерело?

Свѣтло електричне почало доперва въ послѣднихъ рокахъ ѓтгравати велику роль, хочъ оно вже давно, бо ѓтъ початку сего столѣтя було знане. Уже въ 1830-тыхъ рокахъ почали его уживати до освѣтлованя въ комна-тахъ, театрахъ и т. п., але все то було лишь вынѣтково яко щѣсь невычѣйного; щѣбы оно сталося колись въ життю щоденномъ ужитѣ-льнымъ, конче потрібнымъ, о тѣмъ нѣкто тогда и не подумавъ. Доперва коли вынайдено ди-намо-электричній машины и можна було елек-

тричнѣсть лекше добувати, то и свѣтло елек-тричне почалося чимъ разъ бѣльше уживати а нынѣ вже стався майже необходимымъ.

Humphry Davy бувъ першій, що 1802 р. вынайшовъ се свѣтло. Онъ сполучивъ двѣ лѣ-сочки твердого вугля съ дрѣтами, по котрыхъ переходивъ токъ електричній, и звѣвъ тіи ву-глѣ кончиками до себе. Наравъ показалося свѣ-тло въ видѣ лука, котрый переходивъ ѓтъ одного вугля до другого. Зъ ѓтеи и пѣшла навава „электричній лукъ“, „лукове свѣтло“, „лукова лампа“.

Але вуглѣ спалюются съ часомъ, стаются короткими, лукъ електричній притахае а въ кѣнци и гасне. Треба ѓтже було выдумати та-кій механизмъ, котрыйбы тіи вуглѣ державъ въ одинаковѣй ровѣстности ѓтъ себе. Симъ ме-ханизмомъ суть такъ званіи регуляторы. Якъ лишь вуглѣ стаются короткими, то слабне и токъ електричній, що своєю силою вдержуе регуляторы; осла не токъ, то регуляторы за-чинають дѣйствовати, посувають вуглѣ и ре-гулюють тымъ способомъ свѣтло. Але въ-разу въ одинѣмъ крувѣ токовѣмъ можна було уста-вити лишь одну лампу; кожда лампа потре-бувала своего особногю генератора. Се була дуже велика невыгода. Около 1873 р. однакомъ вынайшовъ Siemens въ Нѣмеччинѣ и дру-гій способъ, при помѣчи котрого можна 5—6 лампъ заапати однимъ дрѣтомъ. Пѣзнѣ-ше ще вынайдено способъ, за помѣчею котрого можна навѣтъ до 30 лампъ заапати. На сѣй

основѣ опираются електричній лампы Грамма, Бруша, Вестона, Жерарда и другихъ. Свѣтло електричне зависить такожъ и ѓтъ грубости вугля; чимъ грубшій вуголь, тымъ сильнѣй-ше свѣтло. Одинъ лукъ електричній може иногдѣ давати такъ сильне свѣтло, що оно рѣв-наея свѣтлови 48000—64000 свѣчокъ.

Щѣ практичнѣйшими показались такъ званіи електричній свѣчки. Пѣдъ часть коли електричній лампы требуютъ регулятора, то електричній свѣчки не мають нѣякого меха-низму. Россійскій офицеръ Яблочковъ прїи-шовъ на гадку — поставити оба вуглѣ рѣвно-ѣжно побѣчь себе въ ровѣстности на кѣлька миллиметрѣвъ и сполучити ихъ изоляторомъ. Вуголь згаравъ вразъ съ изоляторомъ, але по-ѣстае въ той самѣй ровѣстности, — ѓтже не потребуе нѣякого регулованя, а лукъ елек-тричній свѣтитъ теперъ въ поперекъ. Сила свѣтла сихъ електричныхъ свѣчокъ рѣвнаея 280—320 звъчайнымъ свѣчкамъ.

Найнѣвнѣйшимъ вынаходомъ на поли е-лектричного свѣтла — суть такъ званіи жарѣ-чій лампы. Коли токъ електричній пере-ходить черезъ дуже тонекій але не легко топливый дрѣтъ, то дрѣтъ розгрѣвася и по-чинае жарѣти. На сѣй основѣ полагають жарѣ-чій лампы. Зъ разу уживано до нихъ плати-нового дрѣта, але сѣй скоро топився; потѣмъ уживано вугля, а сѣй зновъ скоро ломився. Доперва 1880 року удалося Единенови владити першу практичну жарѣчю лампу. Онъ звѣвъ

и так скоро, як бы сего вымагав дух устави и интерес людности. Наведемо ту достаточну цифру після недавно выданой въ Краковѣ брошюры п. Турнау*) п. а. „Sądownictwo w Galicyi“.

Людность въѣхъ краѣвъ Долитави выносите загаломъ 22,144.244 душъ, а просторныхъ краѣвъ 5448 миль. Въ Долитави маємо 1 судъ найвысшій, 9 судовъ высшихъ (апелляційныхъ), 95 судовъ окружныхъ и 920 судовъ повѣтовыхъ (мѣжь тыми 81 судъ мѣско-делегованыхъ). Выдатки загаломъ бюджету министерства справедливости на 1883 р. выносите 20,898.441 зр. Ваяши пересѣчный числа, побачимо, що въ Долитави повинно припадати 1 судъ колегіяльній на 340.681, а 1 повѣтовый на 24,069 мешканцівъ. Ваяши на увагу, що Галичина числитъ 5,958.807 душъ, то після сего пересѣчной повинна Галичина мати 18 судовъ колегіяльныхъ, а 247 повѣтовыхъ; мѣжь тымъ она має ледви отъ трехъ лѣтъ 12 судовъ колегіяльныхъ и 176 повѣтовыхъ, — отже о 6 колегіяльныхъ и о 71 повѣтовыхъ менше, нѣжь повинно быти після золотого правила, „рѣвнй права для всѣхъ“. Одинъ судъ окружный припадае въ Галичинѣ на 496.575, а одинъ судъ повѣтовый на 33.801 мешканцівъ.

Такъ само яркою буде тая нерѣвность, коли возьмемо за подставу рахунку просторныхъ краю. Після того рахунку въ Долитави пересѣчно выпадае 1 судъ высшій на 605 миль, 1 судъ окружный на 83.8 миль, а 1 судъ повѣтовый на несповна 6 миль. Мѣрять тою мѣрою, выпадае на Галичину 17 судовъ окружныхъ и 242 повѣтовыхъ; мѣжь тымъ, коли теперь 1 судъ окружный выпадае на 119 миль, а 1 судъ повѣтовый на 8¹/₁₀ миль.

Пригляньмось теперь самому складови тыхъ судовъ. Въ Долитави подлягае 9 судамъ высшимъ поважне число 3.593 судійствъ, т. е. 1 судія припадае на 6.350 душъ. Въ Галичинѣ маємо судійствъ (безъ авскултантовъ) 714, т. е. 1 судія припадае на 8.346 душъ, — значить, маємо о 224 судійствъ за мало.

Переходячи до поодинокихъ категорій урядниківъ судейскихъ, бачимо, що въ округахъ 9 ти высшихъ судовъ Долитави есть загаломъ президентовъ, вице-президентовъ, гоефратовъ и старшихъ совѣтниковъ, загаломъ судійствъ другою инстанціи 182, т. е. 1 выпадае на 121.672 душъ. Після той пересѣчной мѣры повинно быти въ Галичинѣ разомъ съ Буковиною (котра есть съ нею судово получена) 54 совѣтниковъ высшихъ, о 5 больше нѣжь есть теперь. — Судійствъ першою инстанціи, т. е. президентовъ, преевсовъ и совѣтниковъ судовъ красныхъ, торговыхъ и окружныхъ есть въ Долитави 646, т. е. 1 на 34.279 душъ. Після того повинно быти въ Галичинѣ и Буковинѣ разомъ 188 судійствъ сего категоріи, а есть ихъ системизованныхъ лишь 146, хибуе отже 42. Въ подобной пропорціи за мало есть и секретарствъ судовыхъ и адьюнктовъ секретарскихъ, котрыхъ повинно быти въ Галичинѣ и на Буковинѣ після пересѣчного рахунку 41, а есть системизованныхъ лишь 23, такъ что хибуе тыхъ посады 18. — Адьюнктовъ при трибуналахъ першою инстанціи въ Долитави есть 506, т. е. 1 судія-адьюнктъ на 43.763 душъ. Після того въ Галичинѣ и Буковинѣ повинно быти 149 адьюнктовъ, а есть системизованныхъ

*) „Sądownictwo w Galicyi. Porównania statystyczne zestawil Ludwik Turnau, radca magistratu krakowskiego, byly adjunkt sądowy. Kraków 1883.“

волокно въ бамбуса, спаливъ его на уголь, очистивъ въ всякого гау и засклевивъ въ склянну подогасту банку, въ котрой не було анѣ крихты воздуха. До обохъ концовъ бамбусового волокна прилучивъ за помощью отповѣдныхъ прирядовъ токовой дроты и жарѣюща лампа була готова. Сименсъ уживае замѣсть бамбусового волокна спаленный на уголь папендекель.

Жарѣюща лампы суть вправдѣ дорожшій якъ луковій, але въ нихъ не треба майже що дня змѣняти вугля, якъ сего треба въ луковыхъ. Досить потиснути пружинку — а лампа вже свѣтитъ. Она може безъ всякого отновляваня горѣти 1000—1500 а навѣтъ и 5000 годинъ; свѣтло еи есть золотистой барвы, дуже спокѣйне и не разитъ очей.

Цѣкава рѣчь, якъ представляются теперь кошты электричного свѣтла; чи може оно стати подѣ симъ вглядомъ на рѣвнѣ съ газомъ и выперти его въ улицъ мѣсть, фабрикъ и вартатѣвъ. За помощью силы одного коня можна получить свѣтло рѣвноючися 240—640 свѣчкамъ, а дуже легко можна получить свѣтло въ силѣ 280 свѣчочкъ. Після силы машины треба за одну силу коня заллатити 16—20 кр., при малой машинѣ тѣлою 1¹/₂—4 кр. При валоженои одной великой фабрики обраховано, що газъ коштувавбы 20 кр., а свѣтло электричне 19¹/₂ рахуючи за силу свѣтла 8 свѣчочкъ. При освѣтленю одного зъ французскихъ театровъ показалося, що свѣтло электричне сто-

лишь 109, хибуе отже 40 посады. — Посады судейско-прокураторскихъ есть въ Долитави 203 т. е. одна на 109.084 душъ. На Галичину и Буковину выпадаебы 60, а есть системизованныхъ лишь 45, такъ что и ту хибуе 15 посады, а то 5 прокураторовъ и 10 субетитутѣвъ прокуратори. — Въ высшихъ обчисленяхъ не уваглядено адьюнтованныхъ (платныхъ) авскултантовъ, бо тѣ після уставы не суть судійствъ въ властвѣмъ значеню того слова. Въ Долитави есть ихъ 703, т. е. одинъ платный авскултантъ на 31.500 душъ. На Галичину повинно выпасти 207 платныхъ авскултантовъ, а системизованныхъ посады есть лишь 179, т. е. хибуе 28 посады. — Урядниковъ манипуляційныхъ, ипотечныхъ и рахунковыхъ есть въ Долитави въ девяти высшихъ судахъ 2.857, т. е. 1 урядникъ манипуляційный на 7.400 душъ. Въ Галичинѣ и на Буковинѣ есть системизованныхъ посады есть урядниковъ 556, а выпадае на тѣ краѣвъ 882 посады, т. е. хибуе ихъ 326. — Такъ само и что до слугъ судовыхъ, числячи въ те и дозорствъ взычныхъ при судахъ красныхъ, окружныхъ и повѣтовыхъ, замѣчаемо также кривдичный недостатокъ. Для обслуги судѣвництва въ цѣлой Долитави есть загаломъ 3.155 посады для слугъ; пересѣчно повинна одна посада слуги припадати на 7.002 душъ, т. е. повинно ихъ въ Галичинѣ быти 932, — мѣжь тымъ и ту навѣтъ хибуе намъ 230 посады.

Главнымъ теперь на дѣло зъ боку грошевого! Цѣлый бюджетъ министерства справедливости выносите въ Долитави на р. 1883, якъ мы вже сказыли, 20.898.441 зр. въ выдаткахъ вычайныхъ и надывчайныхъ. Коли отъ той сумы отшлѣмамо кошты удержания министерства справедливости и найвысшого суда въ Вѣднѣ, выносячи загаломъ 686.683 зр., дальше суму 1,135.311 зр. яко выдатки надывчайны, а въ концѣ суму 2,272.000 зр., на заклады взычныхъ и на выкованье картъ въ закладахъ карныхъ, то остаюча сума 16.804.447 зр. представляе властный выдатокъ на вымѣриванье справедливости въ 9 округахъ высшихъ судовъ Долитави. Се значить: пересѣчно 70 кр. на одного мешканца; мѣжь тымъ въ Галичинѣ и Буковинѣ выпадае на одного мешканца пересѣчно лишь 58 кр. Количъ загаломъ выдатокъ на судѣвництво въ Долитави подѣлти числомъ миль квадратныхъ, то выпаде на 1 милью пересѣчно 3.061 зр. выдатку на судѣвництво; мѣжь тымъ въ Галичинѣ выдатокъ той выносите на 1 милью тѣлою 2.365 зр., т. е. о 696 зр. менше нѣжь бы при рѣвнѣй справедливости належалося.

Бачимо отже, що при теперьшнѣмъ численю хибуе въ Галичинѣ:

- 1) 1 посада вице-президента высшого суда съ платною и додаткомъ 7.000 зр.
- 2) 4 посады совѣтниковъ суду высшого по 3280 зр., разомъ 13.120 зр.
- 3) 5 посады преевсовъ судовъ окружныхъ по 3.660 зр., разомъ 18.300 зр.
- 4) 37 посады совѣтниковъ суду красного по 2.360 зр., разомъ 79.320 зр.
- 5) 18 посады секретарѣвъ по 1.720 зр., разомъ 30.760 зр.
- 6) 40 посады адьюнктовъ колегіяльныхъ по 1.540 зр., разомъ 61.600 зр.
- 7) 71 посады судійствъ повѣтовыхъ по 1.640 зр., разомъ 116.440 зр.
- 8) 5 посады прокураторѣвъ по 2.620 зр., разомъ 13.100 зр.
- 9) 10 посады субетитутѣвъ прокуратори по 1.740 зр., разомъ 17.400 зр.
- 10) 14 посады платныхъ авскултантовъ по 600 зр., разомъ 8.400 зр.

яло о ¹/₃ дешевше, якъ свѣтло гау. Такъ маємо рѣчь при лампахъ луковыхъ. Дорожше свѣтло электричныхъ свѣчочкъ. Але и тутъ вже пороблено рѣжнй вынаходы, котры ароблять свѣтло электричне загаломъ приступнымъ. Скривановъ выдумавъ именно свѣчки, котры можуть заступити мѣсце лампъ столовыхъ, и при тѣмъ дуже дешевы. Его свѣчка электрична представляе намъ посудину деревляну два разы такъ велику якъ резервуаръ нашей обычной нафтовой лампы. Въ сѣй посудинѣ находится жерело электричне. Надъ посудиною есть порцеланова насада, на котрой мала положѣнь электрична може 6 годинъ горѣти. Сей аппаратъ такъ побольшеный, що дае свѣтло рѣвноючися 5 свѣчкамъ, принесть вже значий користи, бо свѣтло его мало що больше коштуе якъ вычайна свѣчка. Найдорожше стоять до нынѣ жарѣюща лампы.

До теперь однакъ не можна съ всею точностю означити кошты электричного свѣтла; они зависятъ отъ условий продукціи, отъ силы мотора, цѣны вугля, рѣчного числа годинъ освѣтлюваня, и т. п. Але якъ бы оно и не було, свѣтло электричне адобуло собѣ вже важне мѣсце и можна мати певну надѣю, що оно въ недалекомъ вже часѣ стане такъ необходимымъ, якъ свѣтло гау або навѣтъ и вычайна нафтова лампа.

11) 14 посады платныхъ авскултантовъ по 500 зр., разомъ 7.000 зр.

12) 326 посады урядниковъ манипуляційныхъ, ипотечныхъ и рахунковыхъ по 1.100 зр., разомъ 358.600 зр.

13) 230 посады слугъ и дозорствъ, пересѣчно по 350 зр., разомъ 80.500 зр.

Платня для всѣхъ хибуючихъ посады выносите въ загалѣ 811.540 зр. Коли до той сумы дочислити ще платню дюрнистовъ, вынадгородовъ, чиншѣ, павшалѣ, заломоги, удержанье будынковъ, мундуры сторожѣвъ и оплату фунционарѣвъ прокуратори, що все після пересѣчныхъ чиселъ выносите рѣчно 240.000 зр., Галичина wraz съ Буковиною есть рѣчно покрывлена въ бюджетъ министерства справедливости о 1,051.540 зр., и повинна бы домогатисъ вырѣвняня той кривды въ радѣ державной.

Але ба. — скаже може гдѣкто. — якъ домогатисъ, коли побольшенье выдатковъ на судѣвництво въ Галичинѣ муситъ повести за собою побольшенье бюджету министерства справедливости, значить, и побольшенье податковъ? На те дають цифры статистичнй дуже цѣкаву отвѣдь. Коли бо въ цѣломъ цивилизованѣмъ свѣтѣ судѣвництво есть справдѣ тягаремъ державнымъ, то въ одной тѣлою Долитави приноситъ оно правительству чистый зыскъ и то въ величавой сумѣ 12 миллионѣвъ зр. Зъ самой Галичины и Буковины побире екарбѣ державный за стемплѣ, бляжеты некалѣвъ, перенесеня власности, интабуляци, таксы и т. п. операции цивилизов. судовой загаломъ 3,809.250 зр., хочъ агенды цивильно-судовой становлять тѣлою двѣ пяті части всѣхъ агенды судовыхъ въ загалѣ. Значить, двѣ пяті части судійствъ въ Галичинѣ и Буковинѣ покрывають майже цѣловито все кошты, сполученій съ всестороннымъ вымѣромъ справедливости въ тыхъ краяхъ. Збольшенье числа тыхъ судійствъ безперечно збольшитъ число агенды, т. е. збольшитъ и суму доходѣвъ для екарбу державного.

Не треба забувати и о тѣмъ, що нашъ судъ не тѣлою суть перетяженій рѣжнородными справами (на одинъ судъ рѣчно, після обчисленя п. Гжегожевского*) выпадае 10—12000 справъ рѣчно), але ще до того мають дѣло съ справами вглядно найтруднѣйшими, бо редаговаными въ большій части черезъ покутныхъ писарѣвъ и въ рѣжн-ыхъ языкахъ. И такъ и пр. Вѣднѣ на 1 миллионѣ людности має повѣреть разу больше адвокатѣвъ, нѣжь цѣла Галичина разомъ съ Буковиною, а се прецѣ каждый легко порозумѣа, что для судій справа зредогована умѣлымъ адвокатомъ есть далеко лекшою и перегладнѣйшою отъ мазины покутного писаря. Признавъ се впрочѣмъ и самъ найвысшій судъ вѣднѣнскій, що нема труднѣйшихъ процесѣвъ якъ грунтѣй споры въ Галичинѣ. Не диво отже, що Галичина въ одномъ тѣлою вглядѣ перевысшеу прочй провинци, — подѣ вглядомъ ексилотации безплатныхъ авскултантовъ и безплатныхъ практикантовъ, котрыхъ маємо, Богу дякувати, около 250!

Законъ о подѣлѣ наукъ

въ галицкихъ народныхъ школахъ

ухваленый львовскимъ сеймомъ дня 6 (18) жовтня с. р. (Конць.)

Арт. VIII. По убѣченю вычайной народной школы, посѣщаютъ ученики до 15 року жия включно курсы доповняющей науки. — Курсами тыми може также користатися молодѣжь непоступивша школьный вѣкъ а то посѣщаючи науку або всѣхъ або тѣлою гдѣлкихъ предметѣвъ. — Курсы доповняющей науки роздѣленъ вычайно на три роки. Въ нахѣ отбыватисъ буде наука въ такихъ порахъ дня, тыждня и року, якъ позволялы бы ученикамъ посвящать надто практичнымъ занятямъ. Доповняюща наука повинна продовжатисъ по крайной мѣрѣ чотыри години шо тыждня въ школахъ сельскихъ и по мѣсточкахъ, а шѣсть годинъ въ мѣскихъ школахъ.

Арт. IX. Курсы доповняющей науки повинны стависъ продовженемъ и доповненемъ загалной народной школы съ больше выразнымъ зазначенемъ примѣнена до потребъ практичного жия.

1. Яко продовженье науки загалной народной школы повинн уважатисъ: а) наука религій; б) вправы въ читаню, анализѣ и або дословномъ, або свободномъ выголосуваню отвѣтныхъ литературныхъ творѣвъ въ загалѣ а особливо творѣвъ умѣщенныхъ въ збѣрнику на тую цѣль творчаченѣмъ; в) оновѣданя зъ исторіи краевой, якъ польской, русской, такъ и австрійской, не выключючи также исторіи чужеземной; г) описаня окрестностей и мѣщевостей зъ географіи.

2. Съ особенымъ примѣненемъ до потребъ практичного жия вѣдуть въ складѣ той науки: а) простѣйшій загалный вѣдомости и отповѣдающа тому вправы зъ практичной стилистики, особливо руководство въ писаню листѣвъ, въ короткихъ справозданяхъ о лучающихся въ жию випадкахъ,

*) Jan Grzegorzewski. Studya społeczno-statystyczne I. Kraków 1882.

поквитованъ, простѣйшихъ прошенъ до властей и пр. въ сполученю съ загалнымъ поясненемъ организации властей якъ правительственныхъ, такъ и автономичныхъ и о обовязующей конституціи державы; б) рисунки въ примѣненю до потребъ промыслу и господарства; в) головной засады веденя рахункѣвъ; 4) важнѣйшій вѣдомости въ круга сельского господарства и его побочныхъ отрослей, основанъ на присвоенѣмъ впередъ знанью вправъ природы и въ сполученю, о скѣлко то можливо, съ практичными вправами, а надто практична и подставна наука о помѣрѣхъ грунтѣвъ.

Арт. X. Для учениковъ, не намирившихъ по убѣченю народной школы посѣдати школы средней, будутъ въ краю школы выдѣловы съ ширшою шо до теоріи програмою, подготовляющею при тѣмъ до промыслового або хлѣборобского звания. — Въ тыхъ школахъ можуть также будущій кандидаты учительского става народныхъ школъ доставати пригатовляюща знания необходны до користаня зъ науки въ учительскихъ семинаріяхъ. Выдѣловы школы будутъ отдѣльно для хлопцѣвъ и для дѣвчатъ. — Одинъ и другій будутъ обнимати чотырилѣтний курсъ науки, роздѣленый на чотыри классы, однакъ выдѣловы школы съ характеромъ переважно хлѣборобскимъ могутъ быти обмѣженъ до трилѣтнего курсу о трехъ классахъ. — Число годинъ тыждневою науки выносите въ каждой классѣ 24 до 30.

Арт. XI. Въ выдѣловыхъ школахъ для хлопцѣвъ предметами науки будутъ: 1) религія; 2) языки, именно: а) языкъ выкладовый а вглядно также другій краевой языкъ и б) языкъ нѣмецкій; 3) географія; 4) исторія краева, именно же исторія Польщѣ и Руси, исторія австрійской державы и важнѣйшій факты зъ всемирной исторіи; 5) численье; 6) рисунки зъ вольной руки въ сполученю съ геометріею, дальше рисунки конструкційны, оба роды въ границяхъ примѣнены до практичныхъ цѣлей; 7) каллиграфія; 8) науки природничій; 9) технологія або сельское господарство; 10) механичній вправы; 11) музыка; 12) гимнастика.

Арт. XII. Програму науки религій прише краева рада шк. въ порозумѣню съ духовною властею, а шо до програмы въ другыхъ наукахъ буде перестерѣгати принципъ, шобы наука по мѣрѣ своего поступу увзгляднала шо разъ больше потреби практичного жия, шобы планы булы отповѣдны тому, чи школа має служити потребамъ переважно хлѣборобского або переважно промыслового жительствова. Слѣдующа артикулы мѣстятъ близий въ тѣмъ вглядѣ указаня.

Арт. XIII. Въ науцѣ языка выкладового, другого краевой и нѣмецкого буде задачено школы вправляти учениковъ не лишь въ правилые высловленье на тыхъ языкахъ словомъ и шѣмомъ, але и знакомити ихъ рѣвночасно съ головными основами грамматики тыхъ языковъ и лучшими творами словесности, вѣковы учениковъ приступными. — Въ дальшѣмъ продовжаню науки книжка до читаня буде мѣстити переважно словесной утворы, аблженій своимъ содержаниемъ до потребъ практичныхъ отану а надто затрудняти учениковъ вправы практичной стилистики по мѣрѣ основнѣйшой науки, удѣлной въ выдѣловыхъ школахъ.

Арт. XIV. Наука географіи попередитъ науку исторіи на основѣ гдѣякого простого логичного знания и буде подавати передовѣсть географію родного краю, потому географію Европы и другихъ частей свѣта, не залишаючи знакомити учениковъ съ плодами природы и промыслу, находчимися въ рѣжнхъ сторонахъ землѣ, — якъ и головными дорогами торговлѣ. — Въ науцѣ исторіи буде поданый по перше очеркъ исторіи Польщѣ и Руси, потомъ австрійской державы съ возможно точнымъ описанемъ тыхъ краѣвъ, ихъ экономичныхъ отношенъ и институцій. — Въ всѣхъ классахъ а особливо при случайности, яку подадутъ выклады географіи, буде учитель знакомити учениковъ съ важнѣйшими фактами всемирной исторіи.

Арт. XV. Наука членена буде мати задачю укрупити учениковъ напередѣ въ ихъ знаняхъ здобутыхъ въ вычайной школѣ а потомъ розширити ихъ до науки о потенціяхъ и элементахъ, о зложеныхъ пропорціяхъ, о правилѣ ланцуговѣмъ, рентгъ и процентѣвъ. Тая наука буде уважливѣ днати передовѣсть практичной оспособы переведення операций потрібныхъ въ щоденномъ жию а загальною теорію о отѣлою лишь, о скѣлко то може служити до улекшеня практичной науки. — Надто буде выкладатисъ наука веденя рахункѣвъ примѣнена до потребъ господарства и промыслу.

Арт. XVI. Рисунки зъ вольной руки будутъ вправляти передовѣсть въ рисованю формъ и предметѣвъ уживныхъ въ промыслѣ. Съ рисунками тыми треба сполучати науку о геометри-

вбѣ и гуманность суди. Дай намъ Боже якъ найбільше такихъ Михайлівъ!...

— Отъ о. Іеронима Темниціого зъ Дзвинича одержали ми препоручене заявити въ его имени въ „Дѣлѣ“...

— Хваля ми роте! Передъ кількома днями умістила „Gaz. Nar.“ дощезну статію, въ котрій говорять, що будьтобы зъ поміжи девяти членівъ обрядової комісії...

— Страше мурдерство въ Новѣ. Терминаторъ, хлопчє 18-лѣтній, зарѣзавъ зъ мести въ ночи зъ 25 на 26 жовтня майстра и его жену.

— Галицій Русинъ въ Петербурзі. Часописъ петербурска „Новости“ пише въ послѣднѣмъ числѣ: „Муслимъ звернути увагу добрыхъ людей на оплаканий станъ молодого чоловѣка, академіка львѣвскаго університету?“

— Столѣтній ювілей російскої академіи наукъ обходжено святочно дня 2 падоліста въ Петербурзі. Академію заложила царица Катерина въ 1783 р., а названо ея російскою, позаякъ ея задачею було виробленє языка, писменности и исторіи російскої.

— До бурси братства св. О. Николая въ Станиславовѣ прийняті на сей шкѣольній рѣкѣ 34 питомцѣ, имено: А) зъ гимназіи зъ VIII кл.: 1) Ник. Стемпуричъ, сынъ ремѣсника зъ Богородчанъ. Зъ VI кл.: 2) Юл. Левинскій, сирота по священнику зъ Мужилова, 3) Іосифъ Латышевскій, сынъ ремѣсника зъ Богородчанъ, 4) Мих. Мотюкъ, сирота по мѣщанинѣ зъ Тысьменицѣ, 5) Володим. Малецъ, сынъ священника зъ Нѣмшиана. Зъ V кл. 6) Тома Бородайкевичъ, сынъ священника зъ Плауци великой, 7) Дим. Іосифовичъ, сынъ господаря зъ Скоморохъ новихъ, 8) Ів. Микитка, сынъ учителя зъ Воскресинецъ, 9) Генр. Тешольницікій, сынъ урядника зъ Ходорова, 10) Теоф. Шнитко, сирота по священнику. Зъ IV кл.: 11) Мих. Басарабъ, сынъ господаря зъ Ляховецъ, 12) Грѣг. Ганкевичъ, сынъ священника зъ Пневя, 13) Ник. Кордасевичъ, сирота по священнику зъ Ярослава, 14) Вас. Левинскій, сирота по нар. учителю зъ Соколѣвки, 15) Юрій Мартинюкъ, сынъ господаря зъ Ляховецъ, 16) Гараимъ Семковъ, сынъ зарѣбника зъ Болшѣвца. Зъ III кл.: 17) Александр. Витковичъ, сирота по священнику зъ Велеснева, 18) Евг. Даниловичъ, сынъ нар. учителя зъ Кершева, 19) Володим. Коцанъ, сынъ нар. учителя зъ Лучинецъ, 20) Мих. Петрушевичъ, сынъ нар. учи-

теля зъ Новицѣ, 21) Пет. Поколинскій, сирота по мѣщанинѣ зъ Галича, 22) Володим. Топольницікій, сынъ ц. к. урядника зъ Ходорова, 23) Пет. Саврѣй, сынъ господаря зъ Коссова, 24) Юл. Филиповичъ, сынъ пенс. львѣвскаго зъ Сузупола. Зъ II кл.: 25) Алексѣй Запалло, сынъ дяка зъ Ольшаницѣ, 26) Спирид. Колянковскій, сирота по священнику зъ Язлѣвца, 27) Володим. Лещи, сынъ нар. учителя зъ Чернева, 28) Грѣг. Нарожнякъ, сынъ отражника при желѣзницѣ зъ Сузупола, 29) Іосифъ Мельничій, сынъ посесора зъ Острия. Зъ I кл.: 30) Ант. Дмитрашъ, сынъ господаря зъ Яминцѣ, 31) Дим. Курдидиць, сынъ господаря зъ Болшова, 32) Володим. Пѣдгородецкій, сынъ нар. учителя зъ Жидачева, 33) Евг. Топольницікій, сынъ ц. к. урядника зъ Ходорова. — Б) Зъ школы реалної I кл.: 34) Юл. Витошинскій, сирота по ц. к. поручику зъ Жаба.

Подаючи цювѣшій списъ сегорѣчнихъ питомцѣвъ Станиславѣвскої бурси до загальної вѣдомости, зарядъ бурси має повну надѣю, що П. Т. Родимцѣ нашъ не тільки зъ близкою окрестности Станиславова, но такожъ зъ дальшихъ оторнѣвъ якъ зъ уваги на значне число питомцѣвъ зъ рѣжнихъ станѣвъ въ бурсу прийнятыхъ, такъ и зъ уваги на то, що зъ 16 рѣжнихъ повѣтовъ въ нашѣй бурсѣ питомцѣвъ уміщено найшли, зволютъ прийти по можности съ скорою помощью матеріяльною або въ натураляхъ, або готѣвкою, щоби видѣль братства зъ принятого на себе тяжкого обовязку мѣгъ успѣшно вывѣзатисъ.

Отъ видѣль братства св. О. Николая. Въ Станиславовѣ, 13 (25) жовтня 1883. Т. Шанковскій.

— Для бѣдныхъ ученикѣвъ рускомъ школы вправѣ приослаи: Веч. священника оокальскаго деканата 9 зр. (Имено зложивъ: о. Крыницкій 50 кр., о. Е. Яремковичъ 1 зр., о. Д. Яремковичъ 1 зр., о. Миколаевичъ 1 зр., о. Роздѣльскій 1 зр., о. Зубрицкій 1 зр., о. Т. Ковальскій 50 кр., о. деканъ Яюсъ 1 зр., о. Левичкій 1 зр., о. Корчинскій 1 зр.)

Переписка Редакціи и Администрации. Веч. Т. Б. из Ромашовъ. До кѣнца року (то е. до 12 лѣт. ѣбчя) ще 50 кр. Веч. М. К. из Жукотинъ. До кѣнца року ще 2 зр. — Веч. К. Д. из Топорова. Заплачено все до кѣнца року.

На дохѣдъ бѣдныхъ ученикѣвъ Академичної Гимназіи. Въ великѣй сали „Народного Дому“. РУССКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

ВЪ ВЕЛИКІЙ РЫБЫ комедія въ 3 акт. М. Балущаго, переводъ И. Грыневецкаго. (Режисеръ П. Грыневецкій.)

ЯНОШЪ ИШТИНГАЗИ комична оперетка въ 1 актѣ Д. Млаки, музыка И. Воробкевича.

ГНАТЬ ПРИБЛУДА оригинальна мольдрама въ 5 акт. Д. Млаки. Музыка Воробкевича.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр., крѣсло въ першихъ У-ти рядѣхъ 80 кр., въ дальшихъ рядѣхъ 60 кр., паркетъ 40 кр., партъеръ 25 кр., галерія 20 кр.

Билѣтѣвъ достати можна въ торговлѣ п. Дымета въ ринку и въ комнатахъ товариства „Руска Босѣда“, улица Скарѣвска Ч. 2., а вечеромъ ѣтъ години 5-тои при касѣ.

(Надѣслане.)

(Бонбонъ зъ вузколистной бабки?) Кто не застудися ще подчасъ острои непогоды и не набрависъ задля початковои неуваги сильного нежиту, тай кто не перебувъ безсонной ночи, мученій кашлемъ, що ажъ до блювоты доводивъ? — Неодисъ береси рано съ ѣткненьемъ слины, въ ночи назабранои, засохлои въ горлѣ и стоить несвѣдомый мимо цѣлого множества безхосенныхъ дѣлѣвъ, котрыхъ уживанє дуже а дуже рѣдко веде до выздоровленя.

ВДОВИЦѢ АБО ДѢВИЦѢ зъ порядного дому, досѣть гарноа а дуже господарнои, пошуче сею дорогою (въ недостатчи иншои ѣтповѣднѣйшои способноости) для себе на жену, 40 лѣтнѣй бездѣтнѣй вдовецѣ приятнои поверхновности урядникѣ о 1.500 зр. рѣчнои пенсїи — и упрашає интересованї особы о донесенє ему лишь адресы, нѣоля котрой бы можна довершити дѣла — подѣ discreцію.

Свѣчи церковнѣй чистѣй, безъ домішки земного воску и другоо суррогату поручає ТОРГОВЛЯ

Кароля Баллабана подѣ Золотымъ Когутомъ ул. Галичка ч. 396. Штуки по 2 ф., 1 1/2 ф., 1 ф., 3/4 ф. и 1/4 ф., по 54 кр за фунтъ.

Виктора Шмидта & Сынѣвъ, въ Вѣднѣ, противъ капла, хрыпки, замуленя ѣлемюю, нежиту и т. д. Складъ правдивыхъ лишъ въ антикахъ и у Кароля Баллабана.

Лѣкаръ-дентистъ зъ Вѣднѣ А. ШТАЙНЪ освѣтъ постоянно въ Тернополи

Подписаный має честь припѣмнугаи своимъ адресомъ поч. Публ. що выконує все иконы рода религїйного малярства по наймѣрнѣйшихъ цѣнахъ.

Найновѣйше вынайденный аппаратъ до робленя дѣрокъ въ полотнѣ и сукнѣ выроблає на годину 60 дѣрокъ.

Замѣну и всяку направи машинъ до шитя всехъ системѣвъ, човенця, части складовѣ, голки, оливу до машинъ поручає

Іосифъ Иваницкій механикъ и спеціалистъ во Львовѣ, въ готелю Жоржа.

(Надѣслане.)

Однимъ зъ найважнѣйшихъ и найпотребнѣйшихъ литературныхъ предпрїянъ въ нѣмецкѣй литературѣ ковъ. Въ протягу 70 рокѣвъ ставея первоосновнымъ дѣломъ народнымъ и въ наслѣдокъ своєю хосенности и ужитку такъ розширився, якъ ибже друге дѣло того рода. Около 400.000 примѣрникѣвъ сего обширнаго предпрїемства (ѣтже до 5 мил. томѣвъ) знайшло приѣмъ мѣжъ нашимъ народомъ, а на нарастаючу потребу такого скарбу знаня межи публичностью вказує скоро выданє одного выданя по другѣмъ 13-те выданє дѣла, розпочате ще передъ 1 1/2 р. дошло до 6-го тому; оно стануло якъ подѣ взглядѣмъ оцѣнки содержания такъ що до типографичнои окрѣтисковѣ и картѣ, на высѣтъ часу 200 найбѣльшихъ ученикѣвъ якъ пр. Блючли (+), пр. Гейсѣтъ, пр. Ф. Гольцендорфъ, Дрѣ. Ф. Ренне, инжиньеръ Уландъ, пр. Фотъ (Женева), пр. Ф. Петтенкоферъ и др. стараюся въ сѣмъ новѣмъ выданю, обѣймаючѣмъ 16 томѣвъ проаняти найновѣйшу точку зрѣня людского знаня и подати въ найприѣтнѣйшѣмъ видѣ для нашего народа

„МЕРТВІЙ ДУШѢ“

гумористична повѣсть Миколая Гоголя съ портретомъ автора и „Словомъ ѣтъ Выдавництва“ (278 сторѣвъ великои 8-ки).

На село глядаєся учителя до двоухъ малѣхъ хлопчѣвъ. Близна вѣдомѣсть въ Администраціи „Дѣла“.

Зъ друкарнѣ товариства имени Шевченка выйшли накладомъ „Батькѣвщины“:

СТАТУТЪ ПРАВДЪ и просьбы до намѣстництва въ догѣду Ви. засновникѣвъ правды при поданнѣхъ о затверженє сїхъ товариствъ. Цѣна за 5 примѣрникѣвъ статута и просьбы (поодиного не продася) выноситъ 60 кр. а. в. съ пересылкою за реченисомъ 80 кр. Удаватися належаи до выдавництва „Батькѣвщины“ (Улица Академична ч. 8.

Съ двѣмъ 28 жовтоса с. р. Открываємо торговлю варѣвъ корѣнныхъ, Винъ, Руму и Розолїсовѣ подѣ фирмою

Чапоровскій и Плошовскій три ул. Лейлонскій ч. 15. Заразомъ будемо удержувати щедро заосмотренї

Складъ Гербаты лишь зъ найважнѣйшого збору въ добѣрныхъ родахъ по найвнѣзпихъ цѣнахъ. Окремо уряджена

КОМНАТА ДО СНѢДАНЪ ѣтповѣста всемъ вымогамъ. Поручаюи нашъ услуги ласкавымъ взглядамъ П. Т. Публичности завѣраємо заразомъ, що всякїй поручевя якъ въ мѣсци такъ и въ провинціи довершимо совѣстно и безприволочно.

Найновѣйшїи и поправленї МАШИНЫ ДО ШИТЯ съ гварантїєю 5 лѣтъ. Тыждневї раты 1 зр. СКОРОХОДЫ (Велѣципѣды)

Шумий анонсы заграничныхъ фирмъ и множество агентѣвъ, котрї крутятю по краю, зводять неосторожныхъ тандитныхъ машинъ подѣ назвою „Оригинальнї“, хотѣ така машина зѣпусеъ — нѣтъ еѣ еще и сплатителя (ратамъ), шне тяжко и шкѣдитъ здорѣвлю.

Цѣна зр. 14, 16, 18. При выслѣдѣ 50 кр. за упакованє.

